

Zamlar Doğalgaz Tüketimini Kıstı

Nurel KILIÇ

Küresel krize bağlı sanayi tüketiminde azalma, konut tüketimi ve yeni abonelik kayıtlarında düşüş olacağı öngörüsü, doğalgazda tüketim tahminlerini düşürdü.

EPDK (Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu) tarafından, bu yıl Türkiye'nin doğalgaz tüketim miktarı 35 milyar metreküp düzeyinde tahmin ediliyor.

Geçen yıl bu rakam 36.86 milyar metreküp düzeyinde gerçekleşti.

2009 yılında Türkiye'nin kontrata bağlanmış doğalgaz miktarı 49 milyar metreküp düzeyinde bulunuyor.

Halen etkisini sürdüren küresel kriz ile yüksek zamların, bu rakamın daha düşük tahmin edilmesine neden olduğunun da altı çiziliyor.

BOTAŞ'ın 2008 yılı doğalgaz satışlarının sektörel dağılımı incelendiğinde bunun yüzde 53,9'u elektrik, yüzde 0,1'i gübre, yüzde 21,5'i konut ve yüzde 21,2'si sanayi sektörlerinde kullanıldı.

Buna göre, 2008 yılında elektrik enerjisi üretiminde 19,9 milyar metreküp, gübre sektöründe 26,6 milyon metreküp doğalgaz tüketildi.

Geçen yıl konutlarda doğalgaz tüketimi ise bir önceki yıla oranla yüzde 2,9 oranında artarak 7,9 milyar metreküp, sanayide ise yüzde 2,7 oranında artarak 7,8 milyar metreküp olarak gerçekleşti.

2007 yılında ise toplamda 35,4 milyar metreküp tüketim gerçekleşmişti. Doğalgazın 19,1 milyar metreküpü elektrikte, 7,7 milyar metreküpü konutta, 7,6 milyar metreküpü de sanayi sektörlerinde tüketilmişti.

EPDK tarafından 2008 yılında gaz üretim şirketlerinin tüketim miktarı 989.6 milyon metreküp; BOTAŞ'tan 2007'de kontrat devralan Shell'in 2008'deki ithalat miktarı ise 233.16 milyon metreküp olarak tahmin ediliyor.

Türkiye'nin 2007 yılındaki toplam tüketimi de 35.6 milyar metreküp olmuştu.

Önceki yıllarda yıllık yüzde 15'lere varan oranlarda, 2008 yılında da bir önceki yıla göre yüzde 4,2 oranında artan doğalgaz tüketiminin bu yıl düşmesi beklenirken, bu beklenti de en çok küresel kriz ve bunun tüketime etkileri ile artan doğalgaz fiyatları etkili oldu.

Buna göre, 2009 yılı ulusal doğalgaz tüketim miktarı (doğalgazın 9155 kcal/m³ üst ısıl değeri esasına göre) 35 milyar metreküp yani 372 milyar kilovat saat olarak tahmin ediliyor.

Doğalgazda 2008 yılında ilki Ocak ayında olmak üzere toplam beş kez zam yapıldı.

Doğalgaz fiyatına geçen yıl yapılan yüzde 73'lük zam, 350 bin yeni aboneye rağmen konutlarda gaz tüketimini Kasım ayında yüzde 32, Aralıkta yüzde 22 azalttı. Sanayide ise yıllık gerileme yüzde 10,40 oldu.

Krizin de giderek yoğun hissedildiği 2008 Kasım ayında konutlarda gaz tüketimi yüzde 32 azaldı. Gerileme Aralık ayında da devam etti. 2008 yılı boyunca yaklaşık 350 bin yeni kullanıcıyla birlikte 3 milyon 700 bine ulaşan abone sayısına rağmen Aralık ayındaki tüketim oranı yüzde 22 geriledi. Krizle üretimi yavaşlayan sanayide ise 2008'in 12 ayının dokuzunda gaz tüketimi geriledi. 2008 yılında konutlardaki toplam tüketim yüzde 1, sanayideki ise yüzde 10 geriledi.

2007'de konutta kullanılan 3.468 milyar metreküplük miktar, 2008'in 12 ayında 3.440 milyar metreküpe indi.

Krizle birlikte ekonomideki daralma ve üretim düşüşünün görüldüğü sanayi sektörü sıkıntısını doğalgaz tüketimine de yansıttı.

Sonuç olarak, son dönemin en önemli gündem maddesi tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonomik kriz ve de bu krizin reel sektörlere olan etkisidir.

Bu noktada yaşanan krizin sektörlere etkisi düşünüldüğünde, enerji sektörünün bu krizden etkilenmemesi neredeyse olanaksız görünüyor.

Enerji altyapılarını tamamlamış ve de arz güvenliğini tam anlamıyla oturtmuş ülkelerde bu etkilenme daha farklı hissedilirken ülkemiz gibi bu konuda sıkıntı yaşayan coğrafyalarda bu olumsuz etki çok daha büyük ve farklı yaşanıyor.

Enerji talebi olağanüstü bir hızla arttığı ve de bu talebi karşılamada sıkıntılar yaşadığımız şu dönemde yaşanacak bir duraksama sadece sektörleri değil halkı da olumsuz etkileyebilmektedir.

Bu nedenle enerji yatırımlarının her ne şartta olursa olsun durmaması ve gelişmesi gerekiyor.

Doğalgaz zamları ile devam edecek bir sürecin yaşanmaması için önümüzdeki yıllara yönelik sürdürülebilir ve çok çeşitli bir enerji stratejinin oluşturulması gerekliliği önemini korumaktadır.